Un nou sit al culturii getice: aşezarea fortificată Climăuții de Jos VIII *„Pe Holm”*

Andrei COROBCEAN, Ion CIOBANU, Eugeniu SICINSCHII

În toamna anului 2018 în preajma satului Climăuții de Jos din raionul Șoldănești a fost semnalată descoperirea la suprafața solului a unor fragmente ceramice lucrate cu mâna, de factură grosieră, care după caracteristicile tehnico-stilistice aparțin sortimentului ceramic traco-getic din secolele IV-III a. Chr. Cercetările preliminare de suprafață au fost realizate grație colaborării dintre AO „Institutul de Cercetări Bioarheologice și Etnoculturale”, Agenția Națională Arheologică și Universitatea de Stat din Moldova.

Situl nou identificat – marcat cu denumirea de *Climăuții de Jos VIII* – este situat la altitudinea de 131-168 m față de nivel mării, pe un promontoriu stâncos cu malurile abrupte din trei părți, aflat pe partea dreaptă a defileului format de valea râuleţului Cușmirca, la o distanță de 470 m spre Est de satul Climăuții de Jos, în punctul numit *Pe Holm*. În partea accesibilă, de SE, situl este protejat de un val de apărare, care are în prezent o lungime de 190 m. În cea mai mare parte acesta a fost distrus de lucrările agricole, fiind mai bine păstrat pe marginile promontoriului, acoperite de pădure. Așezarea are o suprafață estimată de cca 2,57 ha, o parte fiind în zona împădurită a promontoriului, iar cealaltă – este situată pe terenul arabil. În interiorul acesteia, în partea de NV a fost sesizat încă un val de pământ, care ne face să presupunem existența unui alt element defensiv, înscriind o incintă de 0,39 ha. Cercetările ulterioare urmează să precizeze caracterul acestuia și corelația dintre cele două valuri.

De la suprafața solului, în special din zona cultivată, au fost recuperate o fusaiolă bitronconică și fragmente ceramice.

Fusaiola descoperită are formă bitronconică și este confecționată din pastă de lut în amestec cu șamotă prin ardere incompletă și neomogenă, culoarea variind de la cărămiziu la cenușiu.

Materialul ceramic recoltat la suprafața solului reprezintă două grupuri tehnologice: confecționat cu mâna și la roata olarului. Din prima grupă fac parte fragmentele provenite de la vase confecționate din pastă de lut în amestec cu șamotă. Arderea s-a efectuat incomplet și neuniform, oferind

variații de culori de la gălbui și cărămiziu deschis la cenușiu închis. Suprafața acestora este prelucrată, în mare parte într-o manieră rudimentară, unele fiind relativ bine netezite, în funcție de apartenența la categoria funcțională: oale, străchini bitronconice și cești. Ornamentul este întâlnit pe fragmentele din prima categorie, manifestându-se prin proeminențe aplatizate, conice și butoni.

Sortimentul ceramicii lucrate la roată, cu excepția unui fragment de la un vas medieval, este alcătuit din fragmente provenite de la vase de import – amfore grecești.

Amplasarea și forma sitului, dar, în special, caracteristicile tehnologico-stilistice ale materialului ceramic permit încadrarea preliminară a sitului în perioada secolelor IV-III a. Chr., înscriindu-se în ansamblul așezărilor fortificate getice din regiunea Nistrului Mijlociu. Cercetările ulterioare urmează să precizeze caracterul și încadrarea cultural-cronologică a nivelului de locuire pe promontoriul respectiv.